

Rådsmøde (udenrigsanliggender - forsvar) den 14. november 2023

SAMLENOTAT

1. EU's støtte til Ukraine	2
2. EU's FSFP-missioner og -operationer	5

1. EU'S STØTTE TIL UKRAINE

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet (udenrigsanliggender - forsvar) den 14. november 2023 ventes en drøftelse af EU's støtte til Ukraine i lyset af Ruslands aggression. Det forventes, at drøftelsen vil have fokus på EU's sikkerhedstilsagn til Ukraine, herunder forslaget om at etablere en militær bistandsfond for Ukraine under Den Europæiske Fredsfacilitet (EPF). Dertil ventes fokus på EU's indsats til støtte for Ukraines ammunitionsbehov samt behovet for at øge den europæiske forsvarsindustri produktionskapacitet. Regeringen ser behov for, at EU-landene fortsætter den militære støtte til Ukraines forsvarskamp og imødekommer Ukraines væbnede styrkers akutte behov, herunder ift. ammunition. Regeringen støtter forslaget om en militær bistandsfond for Ukraine på op til 20 mia. euro under EPF'en.

2. Baggrund

EU yder en omfattende støtte til Ukraines forsvarskamp mod Ruslands invasionsstyrker. Som led i arbejdet med at udmønte målsætningen i konklusionerne fra Det Europæiske Råd den 29.-30. juni 2023 om, at EU skal udarbejde sikkerhedstilsagn til Ukraine, har EU's Fælles Udenrigstjeneste foreslået en række initiativer, der bygger videre på EU's eksisterende støttetiltag. Det gælder bl.a. donation af militært udstyr og refusion til medlemslandene gennem Den Europæiske Fredsfacilitet (EPF'en), træning af ukrainske soldater i regi af EU's militære træningsmission til støtte for Ukraine (EUMAM Ukraine), øget forsvarsindustrielt samarbejde samt styrket samarbejde om cyber, hybride trusler og resiliens. Centralt i EU's foreslåede sikkerhedstilsagn står forslaget om at tilføre op til 20 mia. euro øremærket militær støtte til Ukraine under EPF'en i 2024-2027 mhp. at sikre langvarig og forudsigelig støtte til Ukraine.

I lyset af Ukraines akutte behov for særligt artilleriammunition, og for at imødegå udfordringen med manglen på ammunition i Europa på kort og langt sigt, blev det på rådsmødet (udenrigsanliggender, inkl. forsvar) den 20. marts 2023 besluttet at iværksætte en tresporet indsats til støtte for Ukraines ammunitionsbehov, der skal sikre vedvarende leverancer og øget produktion af særligt artilleriammunition til Ukraine samt til genopfyldning af medlemsstaternes egne lagerbeholdninger. Indsatsen omfatter bl.a. initiativer vedr. refusion for donationer og fællesindkøb af ammunition til Ukraine samt tiltag til opskalering af produktionskapaciteten i den europæiske forsvarsindustri på ammunitionsområdet. Danmark har bidraget aktivt til indsatsen, herunder med bidrag til fællesindkøb af ammunition til Ukraine gennem hhv. Det Europæiske Forsvarsagentur (EDA) samt et svensk-ledet projekt i rammen af NORDEFECO.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (udenrigsanliggender - forsvar) den 14. november 2023 forventes en drøftelse af EU's støtte til Ukraine. Der forventes fokus på EU's sikkerhedstilsagn til Ukraine, herunder forslaget om at etablere en militær bistandsfond for Ukraine under EPF'en, hvor der tilføres op til 20 mia. euro øremærket militær støtte til Ukraine i perioden 2024-2027, samt træningsindsatsen i rammen af EUMAM Ukraine. Dertil ventes fokus på EU's indsats til støtte for

Ukraines ammunitionsbehov samt tiltag, der skal bidrage til at øge den europæiske forsvarsindustri produktionskapacitet. Indholdet i drøftelsen vil derudover afhænge af udviklingen frem mod rådsmødet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

En beslutning om at tilføre op til 20 mia. euro til EPF'en øremærket militær støtte til Ukraine vil have statsfinansielle konsekvenser i form af øget dansk finansieringsbidrag. Det præcise omfang vil afhænge af størrelsen på det samlede loft, som der kan opnås enighed om. Såfremt det vedtages at tilføre 20 mia. euro til EPF'en øremærket militær støtte til Ukraine skønnes det, at Danmarks bidrag til EPF'en for perioden 2024-2027 vil stige med samlet ca. 3,4 mia. kr.

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser, erhvervsøkonomiske konsekvenser eller konsekvenser for miljøer eller beskyttelsesniveauet i Danmark.

Det bemærkes, at Danmarks nettoposition i EPF'en hidtil har været positiv vedrørende refusion af militært udstyr til Ukraine, og at Danmark forventes at modtage refusion fra EPF'en, som fsva. støtte til Ukraine kan overstige bruttobidraget. Fremtidige refusioner er dog belagt med stor usikkerhed.

8. Høring

Sagen har ikke været i høring.

9. Forhandlingssituationen

Der er blandt medlemsstaterne bred opbakning til udviklingen af EU's sikkerhedstilsagn og ambitionen om at sikre langvarig og forudsigelig militær støtte til Ukraine. Der forventes generel opbakning til, at der arbejdes videre med EU's ammunitionsindsats samt tiltag, der kan bidrage til at øge produktionskapaciteten i den europæiske forsvarsindustri. Der forventes generel opbakning til at tilføre flere midler til EPF'en øremærket Ukraine, om end det fortsat er usikkert, hvilken størrelsesorden på det samlede loft, der kan opnås enighed om.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen ser behov for, at EU-landene fortsætter den militære støtte til Ukraines forsvarskamp og imødekommer Ukraines væbnede styrkers behov. Regeringen støtter løsninger, der kan bidrage til at sikre forsyning af ammunition til Ukraine, herunder gennem fællesindkøb og øget produktionskapacitet i den europæiske forsvarsindustri. Regeringen er stærk fortalende for at udvikle EU's sikkerhedstilsagn til Ukraine, herunder gennem opbygning af Ukraines

militære kapaciteter. Regeringen lægger stor vægt på, at der sker en forhøjelse af EPF'en øremærket militær støtte til Ukraine på 20 mia. euro i perioden 2024-2027, som i videst muligt omfang baseres på en grundig behovs- og effektanalyse.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Status for EU's støtte til Ukraine blev senest forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering den 17. maj 2023. Forslag om at etablere en militær bistandsfond for Ukraine under EPF'en har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 22. september 2023.

2. EU'S FSFP-MISSIONER OG -OPERATIONER

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet (udenrigsanliggender - forsvar) den 14. november 2023 forventes Rådet at blive orienteret om status for igangværende militære FSFP-missioner og -operationer. Der forventes særligt fokus på etableringen af et sikkerheds- og forsvarsinitiativ i kystlandene ved Guineabugten (EUSDI GoG) set i lyset af ustabiliteten og terrortruslen fra væbnede grupper i de omkringliggende lande. Generelt ventes fokus på perspektiverne for EU's militære tilstedeværelse i Sahelregionen i lyset af udviklingen i særligt Mali og Niger. Regeringen støtter ambitionen om, at EU's militære FSFP-missioner og -operationer kan bidrage til at håndtere Europas sikkerhedsudfordringer, herunder i Sahelregionen og i kystlandene ved Guineabugten.

2. Baggrund

EU's militære engagement fokuserer særligt på stabilitet i EU's nærområde. EU har aktuelt ni militære missioner og operationer under Den Fælles Sikkerheds- og Forsvarspolitik (FSFP), herunder operationer i Bosnien-Hercegovina (EUFOR ALTHEA), Middelhavet (EUNAVFOR MED Irini) og ud for Afrikas Horn (EUNAVFOR Atalanta) samt træningsmissioner i hhv. Mali (EUTM Mali), Den Centralafrikanske Republik (EUTM RCA), Somalia (EUTM Somalia), Mozambique (EUTM Mozambique) og til støtte for Ukraine (EUMAM Ukraine) samt en militær partnerskabsmission for Niger (EUMPM Niger). Aktuelt arbejdes på at etablere et civilt-militært sikkerheds- og forsvarsinitiativ i en række kystlande ved Guineabugten (Togo, Ghana, Benin og Elfenbenskysten) (EUSDI GoG). Initiativets formål er at understøtte myndighederne i de fire landes indsats for at inddæmme ustabiliteten og håndtere terrortruslen fra væbnede grupper i de omkringliggende Sahel-lande gennem rådgivning og kapacitetsopbygning.

Det første danske bidrag til en militær EU-operation var et helikopterlægebidrag til Operation ALTHEA i Bosnien-Hercegovina oktober-december 2022. Bidraget er blevet genudsendt i anden halvdel af 2023. Danmark bidrager til EUMAM Ukraine, hvor flere danske uddannelses- og træningsaktiviteter er integreret i missionen.

Beslutning om mulige yderligere danske bidrag i en EU-ramme indgår i regeringens samlede prioritering af danske militære bidrag til internationale operationer.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (udenrigsanliggender - forsvar) den 14. november 2023 forventes Rådet at blive orienteret om status for igangværende militære FSFP-missioner og -operationer. Der forventes særligt fokus på status for etableringen af et civilt-militært sikkerheds- og forsvarsinitiativ i kystlandene ved Guineabugten (Togo, Ghana, Benin og Elfenbenskysten) (EUSDI GoG) set i lyset af ustabiliteten og terrortruslen fra væbnede grupper i de omkring-

liggende Sahellande. Generelt ventes fokus på perspektiverne for EU's militære tilstedeværelse i Sahelregionen, herunder i lyset af udviklingen i særligt Mali og Niger. Indholdet i drøftelsen vil derudover afhænge af udviklingen frem mod rådsmødet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelserne forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været i høring.

9. Forhandlingssituationen

Der forventes blandt medlemslandene at være bred opbakning til EU's militære FSFP-engagement, herunder perspektiverne for et styrket engagement i kystlandene ved Guineabugten i lyset af den alvorlige sikkerhedsmæssige udvikling i de omkringliggende Sahellande.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter ambitionen om, at EU's militære FSFP-missioner og -operationer kan bidrage til at håndtere Europas sikkerhedsudfordringer, samt at EU anvender sin brede vifte af udenrigs- og sikkerhedspolitiske instrumenter til håndteringen af de komplekse udfordringer i Sahelregionen og i kystlandene ved Guineabugten.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.